

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefánka a členiek JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **S., a.s., C. B.**, IČO: X. proti žalovanému: **JUDr. M.K., H., K.**, správca konkurznej podstaty úpadcu: **D.M., spol. s r.o., H., K.**, IČO: X., v konaní o **určenie neúčinnosti právneho úkonu**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.5.2008, č. k. 9Cbi/119/2005-134, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.5.2008, č. k. 9 Cbi/119/2005-134 **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Podľa odôvodnenia rozsudku žalobou doručenou súdu dňa 22.7.2005 žalobca navrhol, aby súd rozhodol, že Zmluva o postúpení pohľadávky, uzatvorená dňa 25.4.2003 medzi spoločnosťou E., spol. s r.o., K. a spoločnosťou D.M., spol. s r.o., K. je voči žalobcovi právne neúčinná a tiež,

aby určil, že pohľadávka voči M. vo výške 43 527 641,10 Sk titulom úrokov omeškania z fakturovaných súm za čistenie a zimnú údržbu mesta podľa Zmluvy o dielo z 19.9.1996 patrí do konkurznej podstaty úpadcu, spoločnosti E., spol. s r.o., K..

Na majetok spoločnosti E., spol. s r.o. bol uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.2.2004, sp. zn. 5K 34/03, vyhlásený konkurz a správcom konkurznej podstaty je JUDr. R.M..

Taktiež na majetok spoločnosti D.M., s.r.o. bol uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16.4.2004, sp. zn. 6K 69/2003 vyhlásený konkurz a v súčasnosti je do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený JUDr. M.K..

Žalobca sa domáha neúčinnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 25.4.2003. Tvrdí, že tým, že úpadca E., spol. s r.o. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 25.4.2003 postúpil svoju pohľadávku vo výške 43 527 641,10 Sk voči M. ako dlžníkovi na spoločnosť D.M., spol. s r.o. za cenu 18 139 606,40 Sk, ukrátil žalobcu ako veriteľa úpadcu E, spol. s r.o.. V ďalšom preto súd skúmal, či sú splnené podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 15 ZKV.

Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 25.4.2003 bola uzavretá cca jeden rok pred vyhlásením konkurzu na majetok spoločnosti E., spol. s r.o., ako aj spoločnosti D.M., spol. s r.o., a teda v lehote, ktorá spĺňa podmienku odporovateľnosti podľa § 15 ods. 2 ZKV. V ďalšom súd skúmal splnenie podmienky odporovateľnosti podľa § 15 ods. 3-6 ZKV.

Z výpisov z obchodného registra Okresného súdu Košice I zo dňa 6.8.2007 súd zistil, že v deň uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávky, t j. 25.4.2003, konateľmi spoločnosti D.M., spol. s r.o. boli P.Ď. a Ing. F.V. a konateľmi spoločnosti E., spol. s r.o. boli Mgr. M.G. a Ing. S.H.. V oboch spoločnostiach boli konatelia oprávnení konať samostatne.

Zmluvu o postúpení pohľadávky podpísali konatelia zapísaní v obchodnom registri, t. j. Mgr. M.G. a P.Ď..

Ďalej súd skúmal, či podpísaním Zmluvy o postúpení pohľadávky bol žalobca, ako veriteľ úpadcu E., spol. s r.o., ukrátený.

Súd zistil, že pohľadávku voči M. vo výške 43 527 641,10 Sk uvedený úpadca postúpil za cenu 18 139 606,40 Sk.

Pri posudzovaní tejto veci súd zistil, že E., spol. s r.o. mal voči M. pohľadávku zo Zmluvy o dielo vo výške istiny 63 694 204,50 Sk a úrokov z omeškania vo výške 0,05% denne. Spoločnosť D.M., spol. s r.o. mala voči spoločnosti E., spol. s r.o. pohľadávku vo výške 200 000 000 Sk s prísl. a na vymoženie uvedenej pohľadávky vo výške 200 000 000 Sk s denným úrokom 507 500 Sk od 22.6.1999 do zaplattenia bola vedená exekúcia pod sp. zn.

Ex 845/99 a dňa 3.8.1999 bol vydaný príkaz na začatie exekúcie prikázaním pohľadávky, ktorú tvorili pohľadávky voči M. vo výške 196 752 386 Sk. Ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Košice II, sp. zn. 20C/1108/2000, súčasťou uvedenej pohľadávky bola aj pohľadávka na zaplatenie faktúr v sume 63 964 204,50 Sk s prísl.

Dňa 10.4.2000 bolo podpísané Memorandum o usporiadaní vzťahov medzi M., E., spol. s r.o. a D.M., spol. s r.o., na základe ktorého M. dňa 24.4.2003 uhradilo sumu cca 157 mil. Sk a v rámci nej istinu 63 694 204,50 Sk a úroky do 31.7.1999.

Zvyšná časť úrokov z omeškania za omeškanie s úhradou sumy 63 694 204,50 Sk od 1.8.1999 do 24.4.2003, t. j. do zaplatenia, bola postúpená spoločnosťou E., spol. s r.o. spoločnosti D.M., spol. s r.o. za cenu 18 139 606,40 Sk V uvedenej cene postupca a postupník zohľadnili skutočnosť, že spor o vedenie oprávnenosti pohľadávky vo výške S 63 964 204,50 Sk s prísl. za E., spol. s r.o. viedla spoločnosť D.M., spol. s r.o., ktorá zabezpečila aj úhradu trov konania. Súd cenu dohodnutú za postúpenie pohľadávky považoval za cenu, ktorá bola dohodnutá so zohľadnením obchodno-záväzkových vzťahov medzi postupcom a postupníkom.

V konkurznom konaní je ukrátenie pohľadávky potrebné hodnotiť z pohľadu všetkých veriteľov, preto súd ustálil, že k postúpeniu pohľadávky došlo za cenu, ktorá bola v danom čase a mieste vyššia, než bola priemerná a navyše, celé konanie smerovalo k tomu, aby došlo k zachovaniu obchodnej činnosti postupcu. Postupca, t. j. E., s.r.o., tieto finančné prostriedky použil na úhradu svojich záväzkov voči veriteľom a teda nie sú splnené podmienky pre vyhovenie žalobám.

Súd poukázal aj na skutočnosť, že úpadca D.M. mala voči postupcovi, t. j. E., s.r.o., K. pohľadávku vo výške okolo 200 mil. Sk a nevyužila možnosť započítať túto svoju pohľadávku, resp. jej časť voči dohodnutej cene za postúpenie predmetnej pohľadávky, čo nasvedčuje tomu, že skutočne išlo o záchranu spoločnosti E., s.r.o. K, ktorá mala uzavreté výhodné zmluvy s M..

Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Rozhodnutie považuje v celom rozsahu za nesprávne, lebo súd prvého stupňa nezistil úplne skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Poukazuje na to, že Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená dňa 25.4.2003, konkurz na majetok spoločnosti E., s.r.o. bol vyhlásený dňa 20.2.2004, teda menej ako rok po uzatvorení zmluvy. Vzhľadom na neplatenie dlhov je podľa neho dôvodné predpokladať, že v čase postúpenia pohľadávky bola spoločnosť v úpadku.

Svedok Ing. S.H. uviedol, že odplata vo výške 18 139 606,40 Sk bola vyplatená cez pokladňu, t. j. v hotovosti. Ďalej uviedol, že táto suma nie je zaokrúhlená z toho dôvodu, lebo E., s.r.o. zrejme potreboval presne sumu v uvedenej výške na vyplatenie svojich dlhov. Výplata v hotovosti budí isté pochybnosti o tom, či táto suma bola skutočne vyplatená, a preto malo byť vykonané dokazovanie navrhované zástupcom žalobcu, či bola reálne zaplatená a či následne bola použitá na úhradu pohľadávok veriteľov. Listinné dôkazy preukazujúce použitie sumy 18 139 606,40 Sk by mali byť k dispozícii správcovi konkurznej podstaty spoločnosti E., s.r.o., ktorý by ich na základe ustanovenia § 129 ods. 2 O.s.p. bol povinný predložiť súdu.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Podľa neho súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho správne právne závery, ktoré vo svojom stanovisku cituje.

Považuje odvolanie žalobcu za účelové v snahe získať majetkový prospech a domnieva sa, že žalobca zrejme, uvedomujúc si, že v konaní sa mu nepodarilo preukázať úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ani jeho známosť druhej strane, svoje odvolanie opiera o novú skutočnosť, a to o údajné nezaplatenie kúpnej ceny za postúpenú pohľadávku.

Zastáva stanovisko, že súd správnym spôsobom, a to výsluchom svedka Ing. S.H. zistil, že pohľadávka bola zaplatená v hotovosti, o čom predkladá súdu výdavkový pokladničný doklad.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca sa návrhom na začatie konania domáhal neúčinnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 25.4.2003. Spoločnosť E., spol. s r.o. postúpila svoju pohľadávku vo výške 43 527 641,10 Sk voči M., ako dlžníkovi, na spoločnosť D.M., spol. s r.o. za cenu 18 139 606,40 Sk. Tvrdí, že ňou E., s.r.o. ukrátil žalobcu, ako veriteľa úpadcu E., spol. s r.o.

Podľa § 15 ods. 1 ZKV konkurzný veriteľ, alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurznému veriteľovi právne

neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný, alebo ak už bol uspokojený.

Podľa odseku 2 odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy.

Odvolaací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa, s jeho právnym posúdením v rozhodnutí, ako aj jeho náležitým právnym odôvodnením. Vykonanie dokazovania navrhnutého zo strany žalobcu, a to vyžiadanie účtovných dokladov od správcu konkurznej podstaty úpadcu E., s.r.o., je neopodstatnené. Žalobca, ako konkurzný veriteľ tohto úpadcu, si v rámci konkurzného konania mohol tieto skutočnosti u správcu konkurznej podstaty, ak mal záujem, zistiť sám, a predložiť ako dôkazný prostriedok na podporu svojej žaloby.

Zmluvu o postúpení pohľadávky podpísali konatelia zapísaní v obchodnom registri, t. j. Mgr. M.G. a P.Ď. Každý z nich mohol konať samostatne.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že pohľadávku voči M. vo výške 43 527 641,10 Sk úpadca E., s.r.o. postúpil za cenu 18 139 606,40 Sk. Okolnosti, za ktorých bola predmetná pohľadávka postúpená, súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí vyčerpávajúco zdôvodnil a odvolateľ proti tomuto zisteniu nenamietal.

Odvolaací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že súd 1. stupňa nezistil splnenie hmotnoprávnej podmienky, t. j. ukrátenia veriteľa, ako aj úmysel ukrátiť konkurzného veriteľa. Je nesporné, že sporná suma bola zaplatená v hotovosti a táto je vzhľadom na čas postúpenia, miesto, na okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zachovanie obchodnej činnosti postupcu, cenou primeranou.

Treba súhlasiť so súdom prvého stupňa aj v časti, ktorou poukazuje na skutočnosť, že úpadca D.M. mala voči postupcovi, t. j. E., s.r.o. K pohľadávku vo výške okolo 200 mil. Sk a nevyužila možnosť započítať túto svoju pohľadávku, resp. jej časť voči dohodnutej cene za postúpenie spornej pohľadávky. Táto okolnosť tiež svedčí o tom, že skutočne išlo o záchranu spoločnosti E., s.r.o. K, ktorá mala uzavreté výhodné zmluvy s M.

Na základe tohto skutkového a právneho stavu odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa treba podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému náhradu nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. augusta 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová